

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Т. в. о. проректора з наукової роботи
та інноваційної діяльності
Національного університету біоресурсів
і природокористування України
доктор педагогічних наук,
професор**

Олена ГЛАЗУНОВА
2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Тищенко Олександра Миколайовича

на тему: **«Форма і розмірно-якісна структура стовбурів берези повислої**

в деревостанах Українського Полісся»,

поданої на здобуття ступеня доктора філософії

зі спеціальності **205 «Лісове господарство»**

галузі знань **20 «Аграрні науки та продовольство»**

Витяг з протоколу № 5 фахового семінару наукової ради науково-дослідного інституту лісівництва та декоративного садівництва навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства Національного університету біоресурсів і природокористування України від «10» жовтня 2025 року.

Присутні члени наукової ради науково-дослідного інституту лісівництва та декоративного садівництва навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства Національного університету біоресурсів і природокористування України: О. П. Бала, директор науково-дослідного інституту лісівництва та декоративного садівництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, голова наукової ради; Р. Д. Васишин, директор навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства, професор кафедри таксації лісу та лісового менеджменту, доктор сільськогосподарських наук, професор; А. М. Білоус, завідувач кафедри таксації лісу та лісового менеджменту, доктор сільськогосподарських наук, професор; О. В. Колесніченко, завідувач кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну, доктор біологічних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Садово-паркове господарство»; А. І. Карпук, директор Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Боярська лісова дослідна станція», доктор економічних наук, професор; А. Ф. Гойчук, професор кафедри лісівництва, доктор сільськогосподарських наук, професор; В. В. Миронюк, професор кафедри таксації лісу та лісового менеджменту, доктор сільськогосподарських наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Лісове господарство»; О. О. Пінчевська, професор кафедри технологій та дизайну виробів з деревини, доктор технічних наук, професор; Н. В. Пузріна, завідувач кафедри лісівництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; А. К. Спірочкін, завідувач кафедри технологій та дизайну виробів з деревини, кандидат технічних наук, доцент; В. Ю. Юхновський професор кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій, доктор сільськогосподарських наук, професор; Л. М. Матушевич, професор кафедри таксації лісу та лісового менеджменту, доктор сільськогосподарських наук, доцент; С. В. Зібцев, професор кафедри лісівництва, доктор сільськогосподарських наук, професор; С. Б. Ковалевський, професор кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції, доктор сільськогосподарських наук, професор; А. П. Пінчук, завідувач кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; В. В. Ломага асистент кафедри технологій та дизайну виробів з деревини, доктор філософії зі спеціальності «Деревообробні та меблеві технології»; Є. В. Кальчук, аспірант, Голова Ради аспірантів науково-дослідного інституту лісівництва та декоративного садівництва.

Інші присутні на засіданні наукової ради науково-дослідного інституту лісівництва та декоративного садівництва навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства Національного університету біоресурсів і природокористування України: П. І. Лакида, професор кафедри таксації лісу та лісового менеджменту, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН; О. М. Леснік, доцент кафедри таксації лісу та лісового менеджменту, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; В. А. Свинчук, доцент кафедри таксації лісу та лісового менеджменту, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; Р. В. Гуржій, асистент кафедри лісівництва, доктор філософії спеціальності «Лісове господарство»; О. М. Тищенко, аспірант кафедри таксації лісу та лісового менеджменту.

Порядок денний: обговорення основних наукових результатів дисертації **Тищенка Олександра Миколайовича** на тему: «**Форма і розмірно-якісна структура стовбурів берези повислої в деревостанах Українського Полісся**», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 205 «Лісове господарство».

Тему дисертації затверджено науковою радою науково-дослідного інституту лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2023 року)

Дисертацію виконано на кафедрі таксації лісу та лісового менеджменту навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Наукові керівники: доктор сільськогосподарських наук, професор **Миронюк Віктор Валентинович**, професор кафедри таксації лісу та лісового менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України; доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН **Лакида Петро Іванович**, професор кафедри таксації лісу та лісового менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Слухали: доповідь аспіранта О. М. Тищенка про основні положення дисертації. У результаті досліджень вирішено конкретне наукове завдання щодо підвищення точності оцінки розмірно-якісної структури об'єму стовбурів берези повислої та встановлення розподілу об'єму стовбурів за класами товщини відповідно до нових вимог європейських стандартів на класифікацію круглих лісоматеріалів.

Здобувачу було задано 26 запитань, на які доповідач надав обґрунтовані відповіді та пояснення.

Виступили:

Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН П. І. Лакида, який акцентував увагу присутніх на основних наукових досягненнях здобувача ступеня доктора філософії О. М. Тищенка. Дисертація спрямована на дослідження форми стовбурів берези повислої в деревостанах Українського Полісся, що виступає теоретичним підґрунтям для визначення їхнього об'єму та розмірно-якісної структури деревини. Практична складова дисертаційного дослідження пов'язана з потребою удосконалення об'ємних таблиць, які використовуються в лісовій галузі України під час попередньої матеріальної оцінки лісосік. Необхідність дослідження зумовлена скасуванням після 2019 року частини національних і міждержавних стандартів, які широко використовувалися у виробничих умовах. Нові вимоги щодо класифікації деревини за розмірами та якістю, запроваджені в Україні згідно з Угодою про асоціацію з Європейським Союзом, гармонізовані з європейськими та міжнародними документами, та мають принципові відмінності порівняно зі скасованими. Це унеможливорює використання чинних нормативів для прогнозування обсягів деревини під час лісозаготівель.

Актуальність обраної теми дослідження викликана необхідністю пошуку способів підвищення точності оцінки розмірно-якісної структури об'єму стовбурів берези повислої. Передусім, зазначене викликано потребою встановлення розподілу об'єму стовбурів за класами товщини відповідно до нових вимог європейських стандартів на класифікацію

круглих лісоматеріалів. Вирішення цієї проблеми в сучасних умовах можливе завдяки моделюванню збігу стовбурів дерев за допомогою рівнянь твірної стовбурів, які дозволяють спрогнозувати об'єм круглих лісоматеріалів, одержаних із різних частин стовбура.

Відмічено достатньо високу працездатність і наукову компетентність здобувача, наполегливість у роботі й публікаційну активність.

Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор В. В. Миронюк, який відзначив основні наукові здобутки здобувача ступеня доктора філософії О. М. Тищенка, зокрема зазначив, що дисертація присвячена важливому науково-практичному завданню, яке загострилося в Україні після переходу на нові методи класифікації лісоматеріалів за європейськими підходами. Наразі приймання лісопродукції здійснюються за класами якості (для берези – А, В, С) та класами товщини лісоматеріалів (D0, D1a, ..., D6), утім, під час попередньої оцінки лісосік до цього часу використовуються сортиментні таблиці, в яких зазначені класи відсутні. Таким чином з'являється потреба в удосконаленні методичної основи для таксації лісосік за новими стандартами.

Під час роботи над дисертацією О. М. Тищенко виконав збір дослідних даних на лісосіках у березових деревостанах Українського Полісся. Враховуючи потребу в точних математичних моделях, дослідний матеріал було розширено на основі наявних баз даних. У дослідженні використано сучасний математичний апарат для узагальнення емпіричних даних і моделювання. Здобувач проаналізував багато різних підходів щодо дослідження форми стовбурів берези і на основі цього реалізував у роботі один із найбільш досконалих, зокрема – моделювання збігу стовбурів за допомогою рівнянь твірної. У цьому відношенні автором обґрунтовано доцільність використання для берези повислої моделі А. Kozak (2004).

У результаті дослідження виробництву запропоновано використовувати два нормативи розмірно-якісної структури для ділових і напівділових стовбурів. Ці нормативи є додатком до сортиментних таблиць, що наразі є вдалим вирішенням проблеми, поки не відбулося суттєвої зміни методики відведення лісосік.

Науковий керівник зупинився на характеристиці здобувача та відзначив, за час навчання в аспірантурі О. М. Тищенко був цілеспрямованим і відповідальним. За період підготовки дисертації здобувач одержав значний виробничий досвід на виробництві. Це допомогло підготувати роботу, орієнтовану на поточні проблеми лісової галузі.

Експерти:

Леснік О. М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, відзначив актуальність теми дослідження, його наукову новизну, теоретичне та практичне значення роботи. Експерт відзначив, що дисертація здобувача ступеня доктора філософії О. М. Тищенка є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій виконано конкретне наукове завдання щодо підвищення точності оцінки розмірно-якісної структури об'єму стовбурів берези повислої та встановлення розподілу об'єму стовбурів за класами товщини відповідно до нових вимог європейських стандартів на класифікацію круглих лісоматеріалів. На основі аналізу дисертації, експертом запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такий, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство».

Свинчук В. А., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, відзначив актуальність обраної теми, високий ступінь обґрунтованості наукових положень та висновків. Експерт відмітив, що під час виконання дисертації застосовано сучасні та класичні методи досліджень, які дозволили здобувачу досягти поставлених завдань та зробити логічні висновки. Обґрунтованість та достовірність результатів і висновків базується на їх апробації на міжнародних конференціях. На основі аналізу дисертації експертом запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такий, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня

доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство».

В обговоренні результатів дисертації взяли участь: Р. Д. Васишин, доктор сільськогосподарських наук, професор; А. М. Білоус, доктор сільськогосподарських наук, професор; В. Ю. Юхновський, доктор сільськогосподарських наук, професор; А. Ф. Гойчук, доктор сільськогосподарських наук, професор; Л. М. Матушевич, доктор сільськогосподарських наук, доцент.

Виступаючи зазначили, що дисертація О. М. Тищенка виконана на актуальну тему, містить значну кількість нових наукових даних, має наукову новизну, актуальність, важливе теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

Було підтримано пропозицію експертів про рекомендацію дисертації О. М. Тищенка для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство».

Постановили: заслухавши та обговоривши дисертацію О. М. Тищенка на тему: «Форма і розмірно-якісна структура стовбурів берези повислої в деревостанах Українського Полісся», члени наукової ради науково-дослідного інституту лісівництва та декоративного садівництва навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства Національного університету біоресурсів і природокористування України ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації. Важливим завданням сьогодення є раціоналізація лісокористування, всебічний облік лісових ресурсів та ефективне використання екосистемних послуг. Враховуючи інтенсивність лісокористування в експлуатаційних лісах України, виникає потреба підвищення якості облікових робіт під час таксації лісосічного фонду, а також ефективності використання лісової продукції, насамперед, шляхом раціональної розроблення лісосік та поточного контролю виходу лісоматеріалів.

Протягом останніх років українською науковою лісотаксаційною школою створено потужну нормативну базу для таксації лісових ресурсів України. Однак, у зв'язку з переходом лісового господарства України на європейську систему обліку лісоматеріалів окремі нормативи втратили чинність. В Українському Поліссі проблема значною мірою стосується таксації березових деревостанів, частка яких досягає 30 % площі лісового фонду, а ділові лісоматеріали мають важливе значення для деревообробної промисловості. Для вирішення проблеми потрібно виконати дослідження теоретичних основ визначення об'єму стовбурів берези повислої, а також встановити розподіл цього об'єму за якістю та розмірами ділових лісоматеріалів. Отже, дисертація спрямована на вдосконалення методики моделювання об'єму стовбурів дерев з використанням сучасних підходів та підготовки відповідного нормативного забезпечення для лісотаксаційних робіт на практиці.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафедри. Дисертацію виконано у Національному університеті біоресурсів і природокористування України у межах науково-технічної роботи «Розроблення нормативного забезпечення таксації виходу круглих лісових матеріалів за класами товщини» (номер державної реєстрації 0119U102967) в рамках виконання державного замовлення

Міністерства освіти і науки України на найважливіші науково-технічні (експериментальні) розробки, до якої здобувач залучався для виконання окремих підрозділів.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Здобувачем було самостійно здійснено пошук та проведено аналіз літературних джерел відповідно до теми дисертаційного дослідження. Виконано експериментальну частину дисертації, а також проведено статистичну обробку отриманих даних. Проведено аналіз отриманих результатів дослідження і спільно з науковими керівниками сформовано висновки. У наукових працях зі співавторством здобувач відповідальний за визначення цілей дослідження, проведення експериментальної частини і спільне формулювання висновків та рекомендацій. Права співавторів у наукових публікаціях не порушені.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Дослідження проведено на достатньому методичному рівні із використанням загальноприйнятих класичних методик і сучасних методів наукових досліджень. При аналізі отриманих результатів було застосовано сучасні засоби програмного забезпечення. Достовірність даних підтверджено достатнім обсягом досліджень та застосуванням надійних методів статистичної обробки даних. Висновки та рекомендації аргументовано результатами власних досліджень, вони відповідають меті та поставленим завданням.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження. Основні результати, що визначають наукову новизну виконаного дослідження, охоплюють такі позиції: уперше визначено розмірно-якісну структуру березових деревостанів Українського Полісся відповідно до європейських стандартів; удосконалено методику моделювання збігу стовбурів дерев берези повислої за групами діаметрів та алгоритм умовного розкрязування стовбурів берези повислої для встановлення розподілу об'єму за класами товщини; отримали подальшого розвитку теоретичні та методичні засади розроблення нормативів об'єму та розмірно-якісної структури березових деревостанів.

6. Практична цінність результатів дослідження та їх впровадження. Для практичного застосування під час таксації березових деревостанів Українського Полісся пропонуються: математичні моделі твірної стовбурів берези; таблиці об'єму стовбурів берези повислої; нормативи розмірно-якісної структури об'єму ділових і напівділових стовбурів берези повислої для таксації пристиглих, стиглих і перестійних деревостанів.

Результати дисертаційного дослідження впроваджено у виробничу діяльність державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» в межах регіонів Українського Полісся, зокрема у Волинській, Рівненській, Сумській та Чернігівській областях. Окремі положення та висновки дисертації використовуються у навчальному процесі під час викладання дисципліни «Лісова таксація» для підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. За темою дисертаційного дослідження опубліковано 10 наукових праць, з яких дві статті у наукових виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та/або Web of Science Core Collection, 2 статті у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України, 6 тез наукових доповідей.

**Статті у наукових виданнях,
включених до міжнародних наукометричних баз даних
Scopus та/або Web of Science Core Collection**

1. Myroniuk V., Bilous A., Lakyda P., Lesnik O., Burianchuk M., Svynchuk V., Bychenko V., **Tyshchenko O.**, Zadorozhniuk R., Soshenskyi O., Matushevych L., Diachuk P., Bala O., Smolin V., Yaroshchuk M., Hrytsenko O., Matsala M. Taper equations for eight major

forest tree species in flat land Ukraine. Forestry. 2023. Vol. 96. Iss. 4. P. 1–11. (Tyshchenko O. проведено аналіз наукових літературних джерел, виконано збір польового експериментального матеріалу у березових деревостанах Українського Полісся. Myroniuk V. розроблено методику дослідження, виконано моделювання, підготовлено висновки. Bilous A. забезпечено збір матеріалів дослідження авторами роботи. Lakyda P. сформовано концепцію наукового дослідження. Lesnik O. проведено аналіз наукових літературних джерел, зроблено аналіз отриманих результатів дослідження. Burianchuk M. виконано збір польового експериментального матеріалу у соснових деревостанах регіону дослідження. Syvunchuk V. виконано перевірку точності математичних моделей. Bychenko V. забезпечено збір даних для ясена звичайного. Zadorozhniuk R. проведено збір дослідного матеріалу та сформовано базу даних. Soshenskyi O. забезпечено збір даних для липи серцелистої. Matushevych L. забезпечено збір даних для берези повислої. Diachuk P. виконано перевірку точності моделей. Bala O. виконано формальний аналіз даних. Smolin V. забезпечено збір даних для вільхи клейкої. Yaroshchuk M. забезпечено збір даних для осики. Hrytsenko O. виконано польову перевірку результатів моделювання. Matsala M. виконано графічний аналіз даних).

2. Hurzhii R. V., Yavorovskiy P. P., Sydorenko S. H., Levchenko V. B., Tyshchenko O. M., Tertyshnyi A. P., Yakubenko B. Y. Trends in forest fuel accumulation in pine forests of Kyiv Polissya in Ukraine. Folia Forestalia Polonica. Series A – Forestry. 2021. Vol. 63 (2). P. 116–124. (Tyshchenko O. M. опрацьовано літературні джерела, проаналізовано дані польових досліджень. Hurzhii R. V. проведено закладання 32 тимчасових пробних площ у чистих соснових насадженнях різного віку в межах Київського Полісся, досліджено лісові горючі матеріали та встановлено їх варіативність за класами віку. Yavorovskiy P. P. визначено актуальність, сформульовано наукову новизну, практичне значення та мету проведених досліджень. Sydorenko S. H. проведено літературний науковий пошук, підготовлено первинний варіант статті. Levchenko V. B. проаналізовано запаси лісових горючих матеріалів у чистих сосняках. Tertyshnyi A. P. проведено літературний науковий пошук та проаналізовано наукові дослідження. Yakubenko B. Y. проведено аналітичний огляд літератури та визначено необхідні подальші гідрологічні дослідження).

Статті у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України

3. Тищенко О. М. Лісівничо-таксаційна характеристика березових деревостанів Чернігівського Полісся. Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. 2018. Вип. 28 (10). С. 49–52.

4. Биченко В. В., Тищенко О. М. Закономірності збігу стовбурів дерев берези повислої у штучних насадженнях Українського Полісся. Ukrainian Journal of Forest and Wood Science. 2020. Т. 11. № 1. С. 4–12. (Тищенко О. М. зібрано дослідний матеріал, виконано аналіз сучасних досліджень і публікацій за темою статті, обчислено помилки визначення об'єму стовбура за математичними моделями твірних. Биченком В. В. зроблено аналіз отриманих результатів дослідження, проведено редагування тексту статті відповідно до вимог видання та підготовлено висновки).

Тези наукових доповідей

5. Тищенко О. М. Вікова структура деревостанів берези повислої Чернігівського Полісся. Ліс, наука, молодь: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, магістрів, аспірантів і молодих учених, присвячена 15-річчю факультету лісового господарства, м. Житомир, 23 листопада 2016 року: тези доповідей. Житомир, 2016. С. 147.

6. Тищенко О. М. Аналіз деревостанів Чернігівського Полісся за часткою берези у складі. Ліс, наука, молодь: V Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, магістрів, аспірантів і молодих учених, м. Житомир, 23 листопада 2017 року: тези доповіді. Житомир, 2017. С. 108.

7. Жежкун А. М., Тищенко О. М. Особливості товарної та сортиментної структури березових деревостанів Чернігівського Полісся. Наукові читання імені В. М. Виноградова: перша відкрита регіональна науково-практична інтернет-конференції, присвячена 5-річчю

заснування кафедри лісового та садово-паркового господарства ДВНЗ «ХДАУ», м. Херсон, 23–24 травня 2019 року: тези доповіді. Херсон, 2019. С. 32–34. *(Тищенком О. М. проведено аналіз літературних джерел, виконано збір польового експериментального матеріалу у березових деревостанах Українського Полісся, написано первинний текст тез доповіді. Жежкуном А. М. проведено аналіз отриманих результатів, скориговано кінцеві висновки).*

8. Биченко В. В., **Тищенко О. М.** Особливості збігу стовбурів дерев берези повислої Полісся України. Науковий пошук молоді для сталого розвитку лісового комплексу та садово-паркового господарства: 74-а Всеукраїнська студентська науково-практична конференція, м. Київ, 22 вересня 2020 року: тези доповіді. Київ, 2020. С. 19–20. *(Тищенком О. М. проведено аналіз літературних даних та зібрано дослідний матеріал, зроблено моделювання, написано первинний текст тез доповіді. Биченком В. В. виконано графічний аналіз даних, проведено редагування тексту статті відповідно до вимог видання та підготовлено висновки).*

9. **Тищенко О. М.**, Биченко В. В. Вплив повноти деревостану на форму стовбурів дерев берези повислої Полісся України. Аспекти сталого розвитку лісового, сільського, водного та енергетичного господарств зони Полісся України: Всеукраїнській науково-практичній конференції, м. Житомир, 8 квітня 2021 року: тези доповіді. Житомир, 2021. С. 131–133. *(Тищенком О. М. проведено аналіз літературних даних, зібрано дослідний матеріал, написано первинний текст тез доповіді. Биченком В. В. проведено аналіз отриманих результатів дослідження, редагування тексту статті відповідно до вимог видання).*

10. Лакида П. І., Смолін В. О., **Тищенко О. М.**, Ярощук М. О. Стан та продуктивність м'яколистяних деревостанів Українського Полісся. Сучасні проблеми лісового господарства та екології: шляхи вирішення (Факультету лісового господарства та екології – 20 років): Міжнародна науково-практична конференція, м. Житомир, 7–8 жовтня 2021 року: тези доповіді. Житомир, 2021. С. 108. *(Тищенком О. М. проведено аналіз наукових літературних джерел, написано первинний текст тез доповіді. Лакидою П. І. розроблено методикку проведення дослідження, проведено аналіз отриманих результатів, скориговано кінцеві висновки. Смоліним В. О. виконано збір польового експериментального матеріалу у вільхових деревостанах регіону дослідження. Ярощуком М. О. проведено аналіз отриманих результатів).*

8. Апробація основних результатів дослідження. Основні положення дисертації обговорено на: IV Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів, магістрів, аспірантів і молодих учених, присвяченій 15-річчю факультету лісового господарства (м. Житомир, 2016 р.); V Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів, магістрів, аспірантів і молодих учених (м. Житомир, 2017 р.); I відкритій регіональній науково-практичній інтернет-конференції, присвяченій 5-річчю заснування кафедри лісового та садово-паркового господарства ДВНЗ «ХДАУ» (м. Херсон, 2019 р.); 74-ій Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Науковий пошук молоді для сталого розвитку лісового комплексу та садово-паркового господарства» (м. Київ, 2020 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Аспекти сталого розвитку лісового, сільського, водного та енергетичного господарств зони Полісся України» (м. Житомир, 2021 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні проблеми лісового господарства та екології: шляхи вирішення» (Факультету лісового господарства та екології – 20 років) (м. Житомир, 2021 р.).

Ухвалили:

Дисертація здобувача ступеня доктора філософії Тищенка Олександра Миколайовича на тему: «Форма і розмірно-якісна структура стовбурів берези повислої в деревостанах Українського Полісся» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій вирішено конкретне наукове завдання щодо підвищення точності оцінки розмірно-якісної структури об'єму стовбурів берези повислої та встановлення розподілу об'єму стовбурів за класами товщини відповідно до нових вимог європейських стандартів на класифікацію круглих лісоматеріалів, що має важливе значення для спеціальності 205 «Лісове господарство» та галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство».

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Тищенка Олександра Миколайовича дисертація на тему: «Форма і розмірно-якісна структура стовбурів берези повислої в деревостанах Українського Полісся» рекомендується для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство».

Рішення прийнято одноголосно.

**Головуючий на засіданні наукової ради
науково-дослідного інституту
лісівництва та декоративного садівництва
навчально-наукового інституту
лісового і садово-паркового господарства
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
кандидат сільськогосподарських наук,
доцент**

Олександр БАЛА

Експерти:

**Доцент кафедри таксації лісу
та лісового менеджменту
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
кандидат сільськогосподарських наук,
доцент**

Олександр ЛЕСНІК

**Доцент кафедри таксації лісу
та лісового менеджменту
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
кандидат сільськогосподарських наук,
доцент**

Віктор СВИНЧУК

**Відповідальний за атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня доктора філософії**

Сергій БОЯРЧУК